

Pentru pace, pentru viață !

■ PETRE GHEORGHIU DOLJ

actor, Teatrul Național din Craiova

Intreaga istorie a României dovedește temeinic și convingător că poporul nostru nu și-a dorit niciodată pentru sine nimic din ceea ce nu era al său, aspirând totdeauna la pace și înțelegere între oameni și națiuni, impunând aceste sacre principii fundamentale de existență.

Sînt aspirațiile care l-au așezat invariabil în comunitatea națiunilor, fără a-l opune vreodată altora ; dar astăzi, mai mult ca oricînd, viața și năzuințele noastre sînt așezate la interferența tuturor liniilor de forță care traversează Pămîntul. Și iată, un Om ne-a așezat țara la o înălțime de unde poate fi văzută din ambele emisfere, de pe toate paralelele și meridianele lumii : un Om s-a impus în acest veac ca una din cele mai active și mai dăruite întruchipări ale aspirațiilor întregii umanități, luptător pentru pacea și liniștea planetei, pentru dreptul suprem al tuturor popoarelor la dezvoltarea liberă și independentă ; un Om își cheamă poporul să participe plenar la un nou și strălucit act politic în favoarea păcii și viitorului : Referendumul de la 23 noiembrie. Apelul tovarășului Nicolae Ceaușescu, rostit la sesiunea Marii Adunări Naționale, este actul firesc al unui gînditor contemporan, al unei înalte personalități contemporane, preocupate cu toată ființa sa de destinele omenirii.

Militînd pentru o pace dinamică, optimistă, prin măsuri efective menite să consolideze încrederea, politica de destindere la scară internațională, președinția României Socialiste oferă o pildă elocventă tuturor conducătorilor de state, tuturor națiunilor, o pildă care se cere urmată îndeaproape.

Ca actor, ca ostaș în marea armată a comuniștilor români, ca părinte, ca om al acestei țări, nutresc un covîrșitor sentiment de mîndrie pentru investitura socială de a mă număra printre milioanele de fii ai acestei națiuni cu vocația păcii care au susținut în ziua Referendumului, la 23 noiembrie, noua inițiativă a tovarășului Nicolae Ceaușescu.

Ca slujitor al scenei, în aceste momente de meditație profundă, realizez cu deplină satisfacție că teatrul românesc a fost dintotdeauna un spațiu generos, o tribună de afirmare a conceptului românesc al păcii naționale și universale.

Prin noi, actorii, scena devine o amplă cutie de rezonanță a unor chemări și pilde strălucite, care au arătat lumii vocația poporului nostru de a-și făuri o existență demnă și înțeleaptă, fără arme și războaie. Strălucitul Vlaicu-Vodă se rostește clar în favoarea păcii : „Dar vreau liniște, Mikede, cum o vrei și tu. Vreau pace. Nu vreau zăngănit de arme”. Viteazul Ștefan, eroul lui Delavrancea, „vrea „pace de jur împrejurul țării ca și înlăuntrul ei”.

Intr-una din piesele dramaturgului craiovean I. D. Sirbu, care ține acum afișul Teatrului Național din Craiova (Iarna lupului cenușiu), personajul Andrei Rudeanu tîlmăcește un înțeles fundamental de pace în viziune specific românească : „Vezi, acesta e eroismul total... în orice caz sublim, al acelor popoare pentru care istoria nu înseamnă cuceriri, expansiuni, măriri, cetăți și Babilonuri înfrînte, ci pace, leagăn, ogor, cîntec și casă”.

Problematika păcii, a vocației constructive românești, a apelului spiritualității noastre la o existență neamenințată de spectrul înarmărilor pustiitoare, domină

întreaga noastră dramaturgie și ne dă puțința nouă, actorilor, să fim crainicii înflăcărați și limpezi ai apelurilor la rațiune și armonie universală.

Din acest loc de muncă pașnic și de veghe neostoită la idealurile umanității care este scena, afirm, împreună cu toți semenii mei de artă și de viață, ardoarea de a susține imperativul păcii active, reliefat în noua inițiativă a tovarășului Nicolae Ceaușescu, de a face din arta noastră, tot mai mult, un areopag al păcii.

■ DAN TĂRCHILĂ

dramaturg

Niciodată, ca acum, în istoria omenirii numele Păcii nu a fluturat ca un stindard care să cuprindă întreaga planetă, unind toate popoarele. Dincolo de orice frontieră politică și de orice ideologie, lupta pentru pace s-a impus ca o necesitate stringentă a tuturor oamenilor, pentru că la temelia ei stă însăși soarta planetei. Fiecare meridian își are luptătorii lui împotriva unui nou război mondial, împotriva armelor atomice, de exterminare în masă, împotriva unei primejdii care amenință pământul și care ar putea produce o catastrofă în urma căreia omenirea și civilizația ei s-ar spulbera în mai puțin de câteva minute. Nimeni nu trebuie să rămână dator acestei lupte pentru salvarea lumii, în orice colț al planetei s-ar afla. Scriitorii, prin puțința lor de a-și exprima gândurile în cărți, au datoria să fie printre primii care să ia apărarea nobilului ideal al păcii.

Pentru noi, românii, iubirea de țară a mers mină în mină cu dragostea pentru viață, pentru pace. În concepția noastră despre patriotism, pacea intră ca element constitutiv principal. Niciodată nu am atacat alte popoare, totdeauna ne-am apărut de coteropirile altora. Niciodată nu am furat pământ, totdeauna ni s-a furat nouă. De aceea, istoria noastră a fost o istorie a apărării și nu una de coteropitori. Aceste idei, care străbat de la un capăt la altul marcei carte a patriei, le găsim în fiecare istorie românească, așa cum le-am găsit și eu în domnia lui Mircea Basarab, domnia care mi-a inspirat piesa Io, Mircea Voievod. Mircea a fost un reprezentant de frunte al concepției românești despre patrie. Pentru el, patria însemna în primul rând pace pe pământul ei și viața bună a oamenilor ei. Toată viața și-a pus-o în slujba păcii țării lui, dar neconcepind aceasta decît în contextul unei păci a tuturor popoarelor vecine, adică avînd o viziune largă asupra organizării unei părți de lume pe temeiurile înțelegerii și respectării libertății tuturor. Pentru veacul al XV-lea, veac în care coteropirile erau la ordinea zilei, cum am spune azi, domnitorul român rămîne un vizionar de excepție în istoria europeană.

Pentru noi, însă, Mircea se înscrie în șirul neîntrerupt de domni români care au păstrat neștirbită aspirația către o lume așezată pe temeliile dreptății și respectului reciproc, cu oameni buni și muncitori care să-și ducă viața în patria lor și să se bucure laolaltă de cel mai nobil ideal uman : pacea.

■ DALI SÁNDOR

directorul Teatrului Maghiar de Stat
din Sfîntu Gheorghe

Un DA răspicat păcii, rațiunii dintotdeauna neștirbită și neostoită, făcînd față cu curaj vrăjmașilor unor vremuri tulburi... Dorința, vocația de pace a poporului nostru își desăvîrșește în aceste zile o remarcabilă transpunere în fapte prin materializarea inițiativei de larg răsunset mondial a președintelui țării, tovarășul Nicolae Ceaușescu, de a se reduce, încă din acest an, armamentele, efectivele și cheltuielile militare.

Este această inițiativă un remarcabil consens între vorbă și faptă, o admirabilă demonstrare a înaltei responsabilități pe care națiunea noastră o simte față de soarta proprie, dar și față de cea a planetei, a întregii omeniri.

Acum când, mai mult ca oricând, amenințarea unui devastator și atotdestruător război mondial planează asupra noastră, asupra întregii umanități, în acest neliniștit context internațional, în mijlocul asurzitorului zăngănit de arme, vocea României socialiste se face auzită cu limpezime de cristal, chemând conducătorii de popoare la rațiune, la echilibru, la pace planetară și dînd un sublim exemplu despre felul în care este imperios necesar a se proceda pentru a salva de la pustiirea imprevizibilă atîtea și atîtea inestimabile valori, pe care le-a creat de-a lungul secolelor „gînditoarea trestie”.

Nu poate să nu ne umple inimile de o neîmămurită mîndrie patriotică conștiința că sîntem contemporani cu aceste mărețe timpuri de împliniri, că trăim în această epocă de aur sub conducerea celui mai de seamă bărbat al neamului, secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, personalitate de aleasă finută umanistă, recunoscut erou al păcii mondiale, omul care nu cunoaște țeluri mai sacre decît slujirea cu revoluționară dăruire a intereselor poporului său și apărarea liniștii, a securității întregii lumi.

La fel ca toți oamenii, creatorii de artă, artiștii, au nevoie, pentru a-și desăvirși menirea profesiei, în primul rînd de pace, de asigurarea unui climat în care să nu mai persiste sinistrul spectru al războiului nuclear, în care să-și poată realiza operele și crește copiii, în care să poată ferici oamenii cu roadele talentului lor.

Iată de ce, într-un patriotic consens cu țara, la 23 noiembrie, cu ocazia Referendumului, noi, membrii colectivului de muncă al Teatrului Maghiar de Stat din Sfîntu Gheorghe, ne-am exprimat voința fermă de pace, cerînd ca toate popoarele lumii să ni se alăture într-un uriaș șuvoi al voințelor umane care să determine stoparea cursei înarmărilor și care să salveze viața pașnică, prietenia, buna înțelegere și colaborarea.

Spunem cel mai răspicat DA păcii și rațiunii!

■ CONSTANTIN CODRESCU

regizor, Teatrul Dramatic
„Maria Filotti” din Brăila

Pacea este triumful dintotdeauna al omenirii în lupta pentru fericire și libertate, este făptuirea poporului, a țării, a partidului nostru, a conducătorului nostru erou, a tovarășului Nicolae Ceaușescu, prin întreaga politică externă, prin toate inițiativele sale de la cele mai înalte tribune ale țării, de la cele mai înalte tribune ale întîlnirilor internaționale. Pacea este dragostea poporului nostru pentru umanitate, pentru prosperitate, pentru progresul tuturor popoarelor, este gîndul nostru înfăptuit în hotărîrea de a reduce cu cinci la sută bugetul militar, armamentele, efectivele armatei.

Înalta semnificație a acestui act umanitar este de fapt nu numai un simbol, un exemplu viu de înțelegere a firescului spre care trebuie să se îndrepte întreaga omenire, este chemarea adresată de partidul și statul nostru tuturor popoarelor lumii și mai ales marilor puteri, este semnul de luciditate pe care noi îl înțelegem în acest moment crucial al ființării a tot ce este viu, valoros, este, dacă vrem să înțelegem, viața însăși pe pămînt.

Reducerea cu cinci la sută înseamnă pentru noi dimensiuni însemnate în domeniul de activitate utile omului, înseamnă știință, bunăstare, cultură, mai mult din ceea ce de fapt avem nu numai noi nevoie, ci toate națiunile lumii.

Poporul nostru primește cu pe o adevărată sărbătoare acest pas de mare înțelepciune. Alături de cel din uzine, din școli și instituții, din sate, sînt mîndru că am spus și spun DA acestui fapt de înaltă însemnătate morală pe care-l dorim urmat și de celelalte țări de pe glob.